

RAPORT PODSUMOWUJĄCY DZIAŁALNOŚĆ OGÓLNOPOLSKIEGO POGOTOWIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE „NIEBIESKA LINIA” W PAŹDZIERNIKU 2017 ROKU

Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy. Osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu.

Nasi konsultanci są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy.

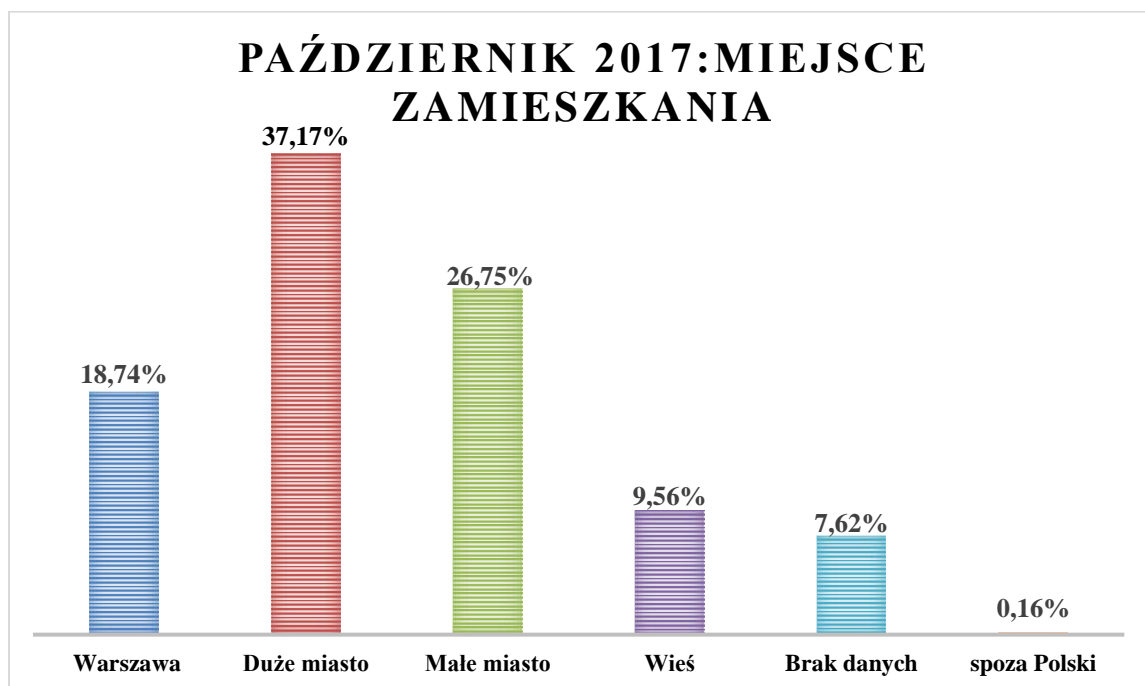
Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” w październiku 2017 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarach działalności Pogotowia: pracy telefonicznej infolinii, pracy Poradni E-mailowej oraz prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” **800-120-002 zestawienie rozmów z osobami dorosłymi**

W październiku 2017 roku dyżurujący w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili 1354 rozmowy, większość z nich (1190 rozmów – 92,53% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (96 telefonów – 7,46% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikiem (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50 oraz w środowe wieczory pod numerem 800-120-002). Zazwyczaj (56,13% rozmów) był to pierwszy

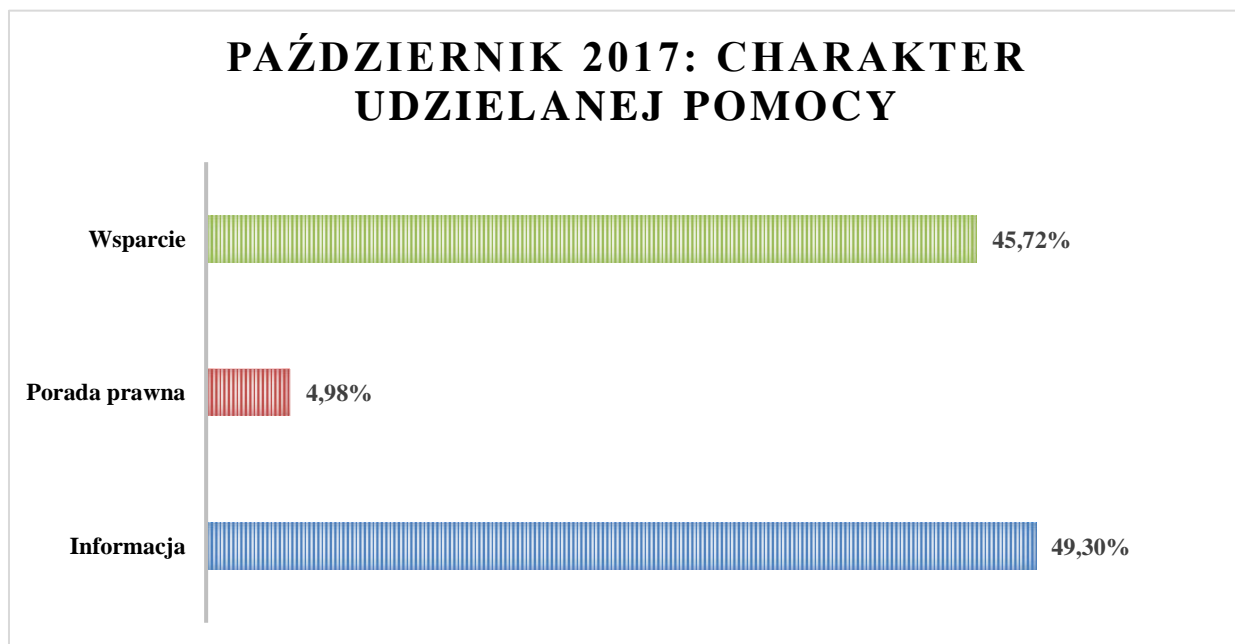
kontakt dzwoniącego z naszą infolinią. Wśród telefonujących zdecydowaną większość stanowiły kobiety (70,76%), jednak również mężczyźni nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali głównie dorośli. W analizowanym okresie odebrano 68 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (5,02% wszystkich rozmów). Najwięcej osób kontaktowało się z naszymi konsultantami - w poniedziałki (258 połączeń) oraz wtorki (272 połączenia); w innych dniach liczba dzwoniących wyraźnie spadała. Najmniej telefonów odnotowano w soboty (98 połączeń – 7,62%), mimo że infolinia działa całodobowo.

Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. W październiku 2017 roku na infolinię dzwoniło ze wszystkich regionów Polski. Na tle innych województw stosunkowo najwięcej telefonów nasi specjaliści odebrali od osób z Mazowsza (30,72%), tak jak to miało miejsce w poprzednich miesiącach. Najmniej telefonów było z województw: świętokrzyskiego oraz warmińsko-mazurskiego (poniżej 2%). Udział pozostałych obszarów Polski nie przekraczał 7%; 3 osoby dzwoniły, także spoza Polski. Połączenia wykonywano głównie z małych i dużych miast.

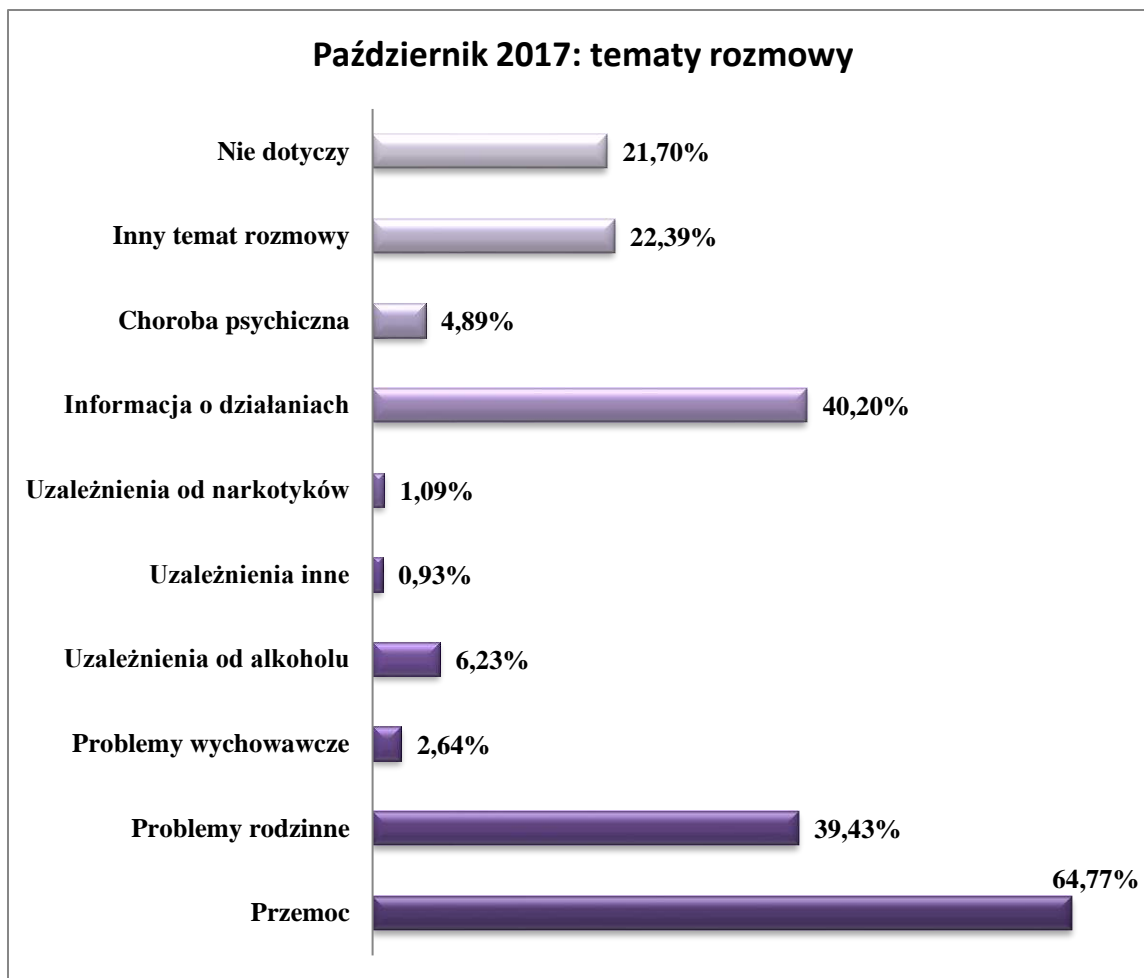
W zależności od potrzeb osób dzwoniących, specjaliści infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach prawników,

po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki z października 2017 roku ponad 630 rozmów miało charakter informacyjny, niewiele mniej zaś służyło wsparciu emocjonalnemu.

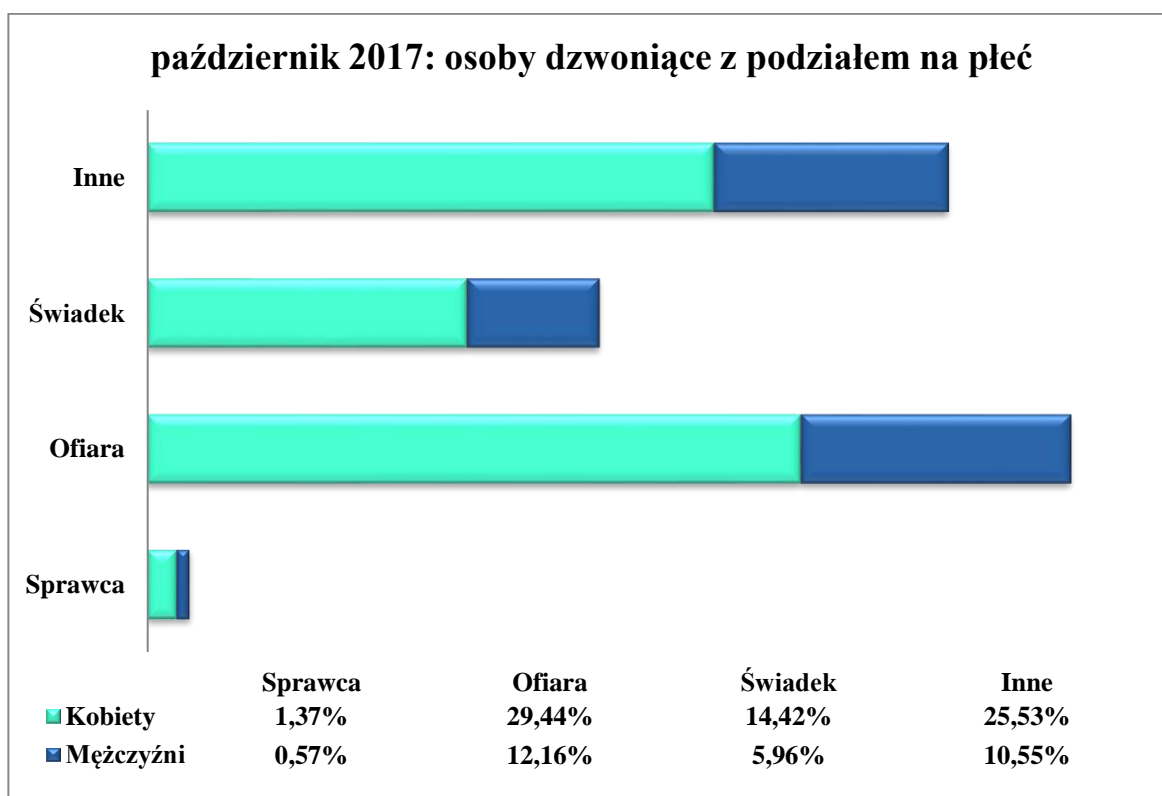

Kobiety dzwoniły dużo częściej niż mężczyźni (910 telefonów) i poszukiwały przede wszystkim informacji oraz wsparcia emocjonalnego. Mężczyźni zaś poszukiwali głównie informacji. Różnice te mogą pozostawać w związku z faktem, że kobiety były relatywnie bardziej skłonne opisywać siebie jako osobę doznającą przemocy (która potrzebuje w znacznej mierze wsparcia), a mężczyźni – jako świadka, który głównie szuka informacji.

Przemoc była głównym tematem przeprowadzonych konsultacji (39,42%), a w sumie ponad połowa dzwoniących poruszała w którymś momencie aspekty z nią związane (częściej kobiety niż mężczyźni). Warto zwrócić uwagę na duży udział problemów rodzinnych oraz informacji o działaniach jako tematy rozmów. Oprócz kwestii przemocy treść rozmów stanowiły m. in. takie zagadnienia jak problemy poza przemocą, uzależnienia od alkoholu i choroba psychiczna.

Konsultanci służą pomocą oraz radą za równo osobom doznającym jak i stosującym przemoc, świadkom oraz wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Chociaż najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z doświadczającymi przemocą, to również odebrali, aż 262 połączenia (20,37% wszystkich rozmów) od świadków. Wśród nich do naszych specjalistów zgłaszali się członkowie rodzin (51,91%), ale także znajomi (17,56%), oraz sąsiedzi (9,54%). Natomiast telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. Rozmówcy określani na wykresie jako „inni” to w większości osoby, które w ogóle nie poruszały tematu przemocy. Wśród mężczyzn znaczną część stanowiły osoby, które nie telefonowały w związku z doznawaną przemocą, kobiety opisywały się głównie jako osoby krzywdzone.

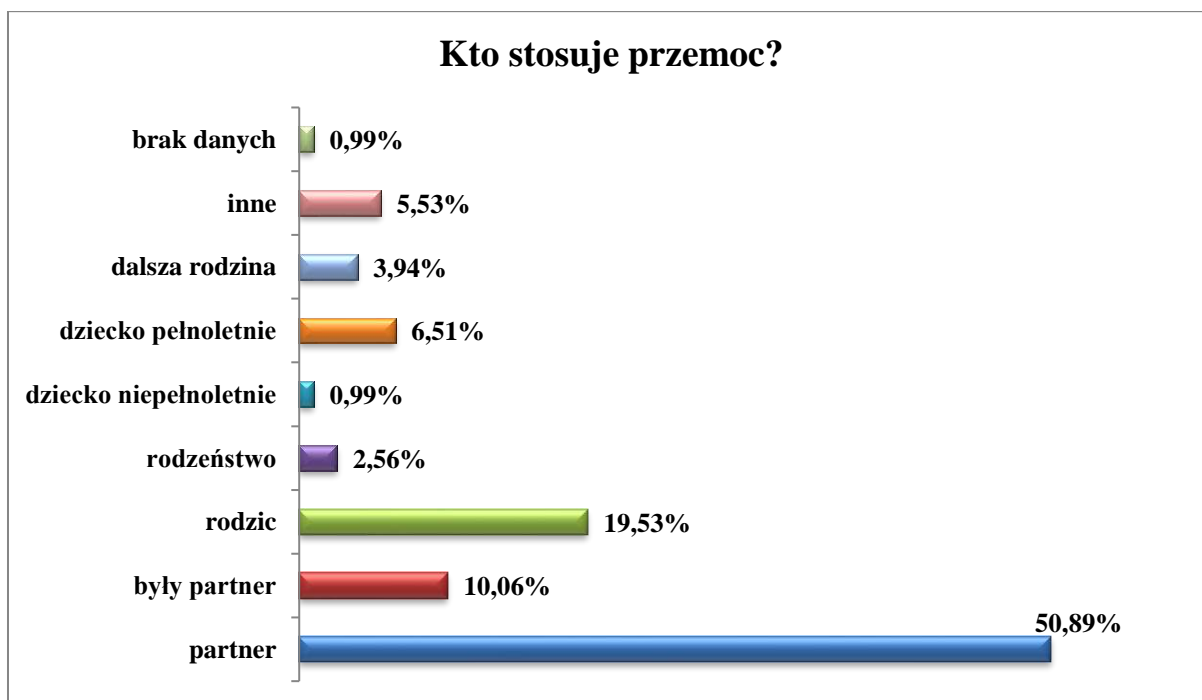

Jak zostało wspomniane wcześniej, w prawie połowie przeprowadzonych rozmów główny temat stanowiła przemoc, w większości przypadków psychiczna (86,98% rozmów związanych z przemocą). Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że osoby krzywdzące rzadko stosują tylko jeden rodzaj przemocy. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Przemoc fizyczną zgłaszała ponad połowa (55,62%) rozmówców dzwoniących z tematem przemocy. Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej (13,61% rozmów związanych z przemocą). Rzadziej natomiast opisywano

przemoc seksualną (10,65% rozmów związanych z przemocą). Najczęściej zgłaszaną formą przemocy zarówno przez kobiety jak i mężczyzn była przemoc psychiczna, na drugim miejscu przemoc fizyczna.

Na podstawie danych zebranych w październiku 2017 roku można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest partner (50,89%). Dzwoniący nierzadko opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice (19,53%).

Zróznicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. W październiku 2017 roku kontakt z naszymi konsultantami tylko sporadycznie podejmowany był już po pierwszym akcie przemocy w zaledwie 3,94% zgłaszanych przypadków. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że ponad połowa (58,78%) zgłaszanych do nas aktów przemocy to tzw. „trzeźwa przemoc”, alkohol był czynnikiem towarzyszącym w 26,63%. **W prawie połowie rodzin (49,11%) dotkniętych problemem przemocy jej obserwatorami są niepełnoletnie dzieci.**

W październiku 2017 roku nasi konsultanci odebrali również 68 połączeń od osób niepełnoletnich: 47 od dziewcząt, 21 od chłopców. Temat przemocy (głównie fizycznej i psychicznej) pojawił się w 35 rozmowach. Wśród telefonujących z tej grupy wiekowej 36 osoby zadeklarowały, że doznaje przemocy a 5 opisały się jako świadkowie.

Poradnia E-mailowa

Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Nasi konsultanci na bieżącą odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

W październiku 2017 roku specjaliści odpisali na 91 maili, nadesłane przede wszystkim przez osoby dorosłe 89 wiadomości. W przypadku 2 wiadomości nieudało się określić wieku nadawcy. Większość wiadomości napisały kobiety - 64 wiadomości. Ponad połowa (53 wiadomości – 58,24% wszystkich maili) odbieranych przez konsultantów wiadomości pochodziła od osób, które pisały do nas ponownie. Tematyka e-maili otrzymywanych w Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy (73 maile) - w tym przemocy, której towarzyszył alkohol (8 wiadomości). Autor(k)ami większości wiadomości były osoby doznające przemocy (49 wiadomości) oraz świadkowie (28 wiadomości).

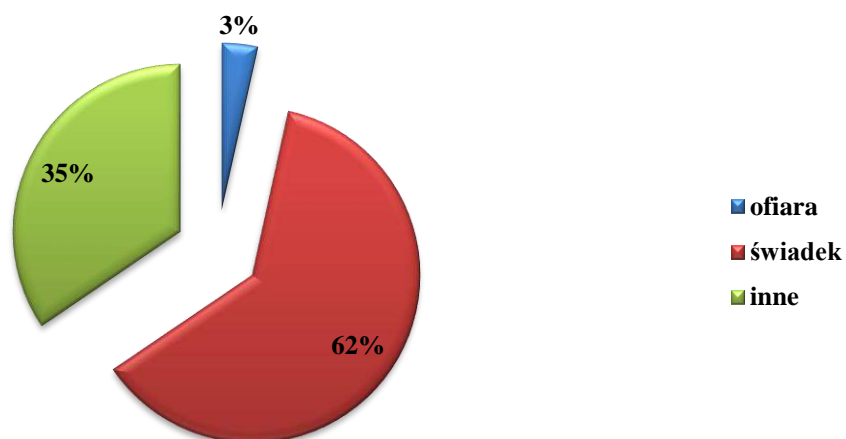
Prowadzone interwencje

W październiku 2017 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli 29 nowych interwencji w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą w rodzinie na terenie zamieszkania pokrzywdzonego.

Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie – 26 klientów w październiku 2017 roku preferowało tę pierwszą formę kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (55,17%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem (27,59%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce 5 razy.

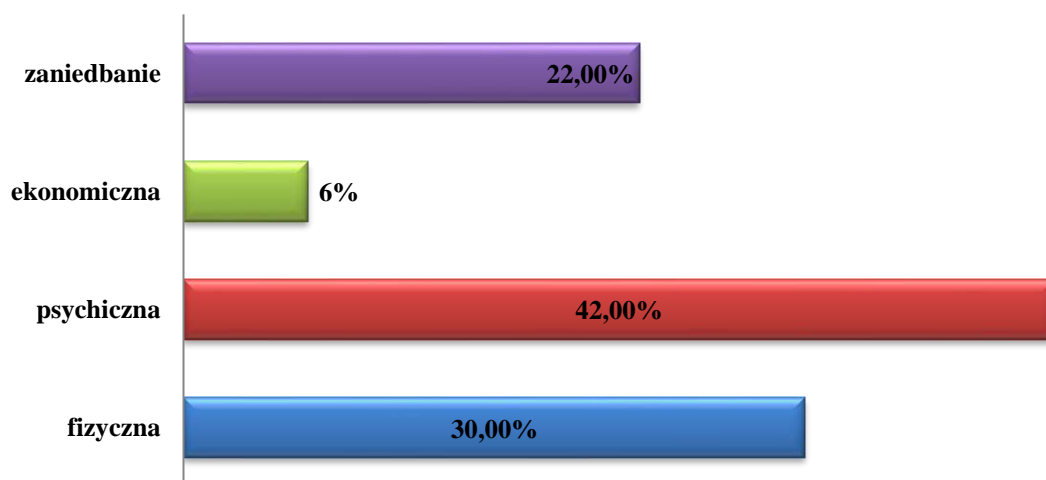

Interwencje październik 2017: osoba zgłaszająca

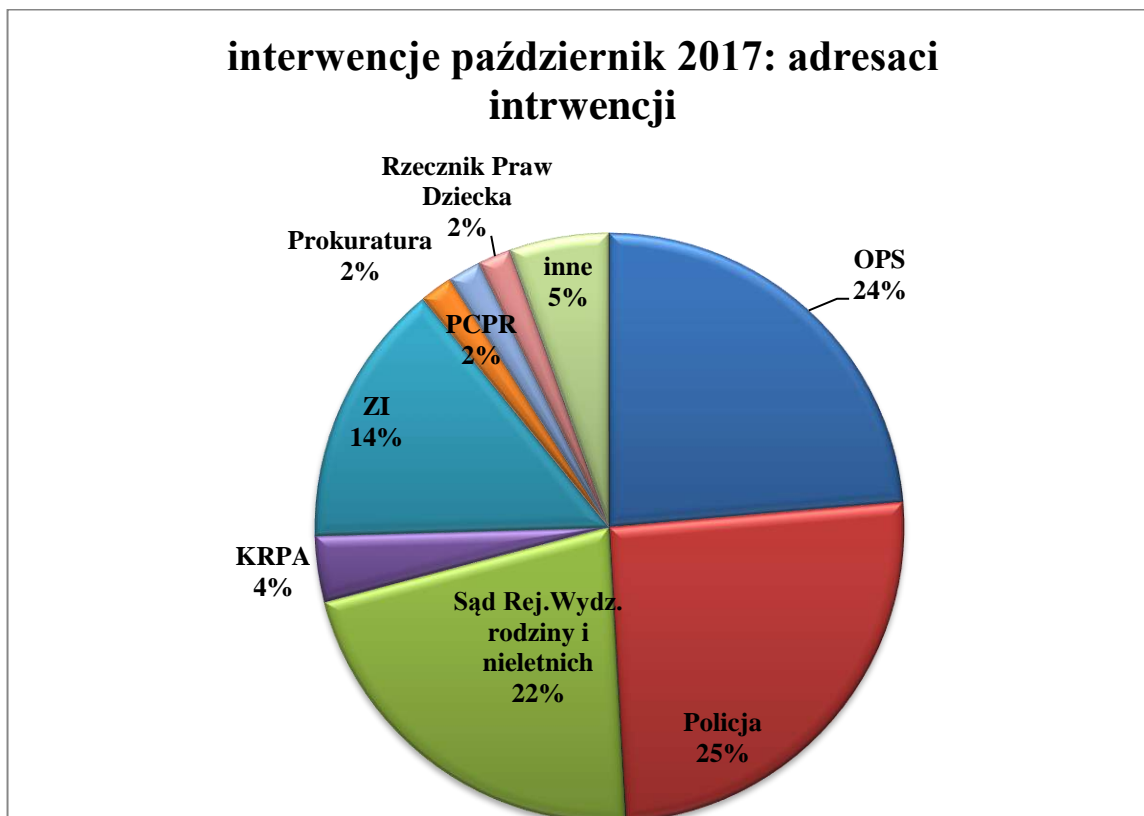
Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie. W październiku 2017 roku większość interwencji była możliwych właśnie dzięki informacjom uzyskanym od świadków. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały. W październiku 2017 roku Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w sprawie pokrzywdzonych z terenu całego kraju. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż jednego rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniedbanie.

Interwencje październik 2017: rodzaj doświadczanej przemocy

W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano szczególnie często wobec krzywdzenia kobiet. W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych danych w październiku 2017 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w większości przypadków podejmowali działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie im nowych informacji o sprawie. 20,59% interwencji koncentrowało się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli miejscowych instytucji.

Konsultant każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w październiku 2017 roku w większości wypadków powiadomiony został ośrodek pomocy społecznej i policja. W zależności od sytuacji kontakt może być nawiązany z kilkoma instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z sądem rejonowym, o podjęcie działań był też proszony zespół interdyscyplinarny pracujący w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Pogotowie „Niebieska Linia” podejmuje interwencje szczególnie w przypadkach, w których osoba doznająca przemocy ma ograniczone możliwości samodzielnego poradzenia sobie w trudnej sytuacji z uwagi np. na niepełnosprawność lub zamieszkanie w miejscu izolowanym, gdzie trudno o naturalną sieć wsparcia. Wykres przedstawia odnotowaną w październiku 2017 roku częstotliwość występowania różnych czynników zagrożenia wśród osób, w interesie których prowadzona była interwencja. Jak można zauważyć, podstawowymi okolicznościami, które sprawiały, że potrzebna okazywała się pomoc z zewnątrz była powtarzalność przemocy oraz wiek osób doznających przemocy. Zarówno osoby starsze, jak i dzieci nie są na tyle samodzielne, aby własnymi siłami uporać się z problemem. Niepokojącym sygnałem skłaniającym do podjęcia działań były też stan zagrożenia życia oraz groźby wysuwane przez osobę stosującą przemoc i nadużywanie przez nią alkoholu. Analizując dane zebrane w październiku 2017 roku można stwierdzić, że niekiedy zdarza się współwystępowanie dwóch lub więcej czynników zagrożenia.

